

Березнівська районна рада
Громадська організація „Рівненський центр маркетингових досліджень”
Надслучанський інститут
Національного університету водного господарства та природокористування
Рівненський державний гуманітарний університет
Poleski park narodowy
Брестский государственный университет им.А.С.Пушкина
Інститут агроекології і природокористування НААН України
Рівненська обласна організація Товариства лісівників України

Перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні

ЗБІРНИК ТЕЗ
I Міжнародної науково-практичної конференції

20–21 травня 2016 року

Березне - Рівне – 2016

УДК 338.48
ББК 65.43
З-41

Рекомендовано Вченої радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 28.04.2016 р.)

Редакційна колегія

Шершун М.Х., д.е.н., провідний наук. співробітник Інституту агроєкології та природокористування НААН України, **Петрівський Я.Б.**, д.т.н., професор, проректор Рівненського державного гуманітарного університету; **Савіна Н.Б.**, д.е.н., професор, проректор Національного університету водного господарства та природокористування; **Микитин Т.М.**, к.т.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту РДГУ, заступник голови оргкомітету; **Берташ Б.М.**, к.е.н., координатор проекту „Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району”; **Гончар В.М.**, к.с.-г.н., директор Надслучанського інституту НУВГП; **Коротун С.І.**, к.г.н., доцент, завідувач кафедри туризму НУВГП; **Каменчук Л.І.**, голова Березнівської районної ради; **Гончар М.В.**, директор Березнівського лісотехнічного коледжу.

Перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні: збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції. - Березне, 20-21 травня 2016 р.: громадська організація „Рівненський центр маркетингових досліджень”. Рівне: Видавець Олег Зень. – 188 с.

ISBN 978-617-601-155-2

Конференція проводиться у рамках проекту „Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району”, що впроваджується Березнівською районною радою (вул.Київська, 6 м.Березне Рівненської області, 34600, +380365353390, berezne_rada@ukr.net) спільно з громадською організацією „Рівненський центр маркетингових досліджень” (вул.Ст.Бандери, 39а м.Рівне, 33014, taras_m@ukr.net), Надслучанським інститутом Національного університету водного господарства та природокористування (вул.Чорновола, 25 м.Березне Рівненської обл., 34600, +380365356746, lisinstitut@ukr.net).

УДК 338.48
ББК 65.43

За зміст публікацій повну відповідальність несуть автори.

Зміст публікацій не є відображенням офіційної позиції Європейського Союзу

ISBN 978-617-601-155-2

© Рівненський центр маркетингових досліджень, 2016

Проект впроваджується Березнівською районною радою вул.Київська, 6 м.Березне Рівненської області, 34600 +380365353390 e-mail: berezne_rada@ukr.net

Проект фінансується ЄС Представництво Європейського Союзу в Україні: Київ, 01033, вул.Володимирська, 101 тел.: +380443908010, факс: +380443908015

Європейський Союз складається з 28 держав-членів та їх народів. Це унікальне політичне та економічне партнерство, засноване на цінностях поваги до людської гідності, свободи, рівності, верховенства права і прав людини. Понад п'ятдесят років нам знадобилось для створення зони миру, демократії, стабільності і процвітання на нашому континенті. Водночас нам вдалось зберегти культурне розмаїття, толерантність і свободу особистості. ЄС налаштований поділитись своїми цінностями та досягненнями з країнами-сусідами ЄС, їх народами, та з народами з-поза їх меж.

ЗМІСТ

Секція 1. Проблеми та перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні та регіонах.	7
Kowal Switlana Warunki tworzenia produktu agroturystycznego (na przykładzie wieś Jasnobór pow. Kostopolski, obwód Rówenski)	7
Берташ Б.М., Пилипчук Л.П. Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району	10
Бесчастна М.В. Роль зеленого туризму в розвитку сільських територій	12
Блажкевич Т.П. Сільський туризм – основний напрямок становлення та розвитку екологічної економіки	14
Божук Т.І., Сопілко О.Ю. Пропозиції щодо діяльності у сфері сільського туризму (на прикладі Жовківського району Львівської області)	16
Валюх А.М. Сільський зелений туризм як елемент інноваційного природокористування	18
Васильєв В.П. Законодавче забезпечення, гарантія безпеки, якість послуг у сільському зеленому туризмі	22
Гаврилова Я.К., Постернак В.П. Туристичні пріоритети Рівненської області до 2020 року	23
Гетун О.В., Стефанишин Д.В. Про перспективи розвитку водного туризму на р.Случ	26
Гончар В.М. Розвиток сільського зеленого туризму на Березнівщині	29
Громик О. М. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму	32
Корбутяк В.М., Лагоднюк О.А. Геоінформаційне забезпечення розвитку сільського туризму	34
Коротун С.І., Яковишина М.С. Етнофестивалі – рушійна сила розвитку туризму на Рівненщині	36
Косар Н.С., Кузьо Н.Є. Передумови розвитку сільського та екологічного туризму в Україні	39
Костолович М.І. Перспективи туристичної діяльності у сільському середовищі	41
Котко А.К. Туристско-рекреационные ресурсы Беларуси и их роль в развитии агротуризма	43
Кудінова І.П. Особливості розвитку сільського туризму в Україні	45
Кудла Н.Є. Інноваційні підходи до формування продукту сільського туризму	47
Левчишин В., Дейнега І.О. Перспективи розвитку сільського туризму в Україні	49
Лукомська О.І. Інноваційна роль сільського зеленого туризму в забезпеченні диверсифікації агробізнесу	52
Макар О.П., Дулин І.С. Тенденції розвитку сільського зеленого туризму в Україні	55
Мальчик М.В., Попко О.В., Онищук Н.В. Обґрунтування доцільності формування та розвитку туристичних центрів	57
Мальчик М.В., Романів О.Я., Трусова Т.С. Підприємницька діяльність у сільському зеленому туризмі України	59
Нездоймінов С. Г. Сільський зелений туризм як фактор регіонального розвитку	62
Нікшич С.М. Розвиток сільського туризму як спосіб відродження українського села	65
Пасічко Л.А., Орлов О.Г. Екологічні аспекти розвитку сільського зеленого туризму	68

Решетюк О.В., Терлецький В.К. Глобалізація та перспективи розвитку екологічного туризму в Україні	70
Руткевич О.А. Использование инноваций в проведении загородных экскурсий	72
Самолук Н.М., Юрчик Г.М. Розвиток сільського туризму в Україні	74
Сушик О.Г. Потенціал сільських територій у розвитку туристичного бізнесу	77
Сяська О.В. Пропозиції для розвитку зеленого туризму у Рівненській області	78
Тесленко І.В., Орлов О.Г. Проблеми та перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні та регіонах	81
Тибінь А.М. Формування туристичних кластерів в умовах ринкової самоорганізації	83
Тищук І.В. До питання проблеми категоризації у зеленому туризмі (в Україні)	86
Фёдорова И.Л. Современное состояние, проблемы и перспективы развития сельского туризма в Беларуси	88
Фурдичко О.І., Бабікова К.О. Сучасний стан та перспективи розвитку сільського туризму в Україні	90
Хижнякова Н.О. Сільський та екологічний туризм як сектори „зеленої” економіки	93
Шиманський Ярослав. Система фінансування національних парків. Досвід Польщі	95
Шимко О.В., Веретін Л.С. Сільський зелений туризм як перспективний напрям розвитку сільських територій	98
Щесюк С. В. Проблеми регулювання сфери туристичної індустрії на місцевому рівні	100
Якимчук А.Ю. Економічні аспекти сільського зеленого туризму: закордонний досвід	102
Секція 2. Екологічні аспекти розвитку сільського зеленого туризму.	105
Брухлій Б.В. Екологічні аспекти організації зеленого туризму в сільській місцевості	105
Володимирець В.О. Роль сільського зеленого туризму в екологічній освіті та екологічному вихованні населення	108
Володимирець В.О., Гуцман С.В. Об’єкти природно-заповідного фонду Рівненської області як важлива передумова розвитку зеленого туризму	110
Гаврилова Я.К., Головка О.В., Постернак В.П. Національні природні парки як фактор розвитку сільського туризму в рівненській області	112
Гроховська Ю.Р. Кононцев С.В. Збереження екосистеми річки Случ як оселища раритетних гідробіонтів і туристичної перлини Рівненщини	115
Двалашвили Г.Б., Табатадзе С.Д., Гугешашвили М.Л. Экологические аспекты памятков природы в развитии сельского зеленого туризма (на примере бассейна реки Риони, Грузия)	117
Зюзін С.Ю. Організація екологічного туризму на полонинських господарствах Українських Карпат	121
Ільницька-Гикавчук Г.Я. Розвиток екологічного туризму на прикладі Львівської області	123
Ісаєнко В.М., Бабікова К.О., Степанюк О.О. Екологічні аспекти організації сільського зеленого туризму в Україні	125
Карабінюк М.М. Перспективи розвитку екологічного туризму в альпійсько-субальпійському високогір’ї ландшафту Свидовець	127

Копій М.Л., Копій Л.І. Розвиток зеленого туризму на посттехногенних територіях	129
Мартинюк В.О. Ландшафтна структура ключової ділянки «озеро Сосно» як екологічного ядра науково-пізнавального туризму	132
Матвійчук Л.Ю., Лепкий М.І. Екологічний аудит як перспективний напрям розвитку сільського туризму	135
Мініч А.П. Взаємостосунки людини і природи : від традиційного до сучасного екологічного мислення	138
Никончук Ю.Ю., Рибачук Т.Л., Бобровський А.Л. Щодо раціоналізації використання природних туристично-рекреаційних ресурсів	140
Ойцюсь А.М. Екотуризм в розрізі концепції сталого розвитку	142
Сокол Л.М. Аспекти екологічного управління в сільському зеленому туризмі	144
Стефанишин Д.В. Про негативні наслідки будівництва малої гідроелектростанції на р.Случ біля с.Губків	145
Янчук О.Є., Янчук Р.М. Облік біорізноманіття рослинного світу з використанням мобільних гіс-технологій	148
Секція 3. Маркетингове забезпечення розвитку сільського зеленого та екологічного туризму в Україні та регіонах.	151
Волошин В.С., Потапенко В.Г. Аналіз ризику як один з важливих етапів управління розвитком сільського зеленого туризму в Україні	151
Дейнега І.О., Кратт О.А. Розвиток маркетингу регіонального ринку сільського зеленого туризму	153
Дейнега О.В., Почтовюк А.Б. Перспективи сільського зеленого туризму в підвищенні конкурентоздатності країни та регіону	157
Костюкевич Р.М. Управління бізнес-моделями як засіб забезпечення стратегічного розвитку бізнесу у сфері зеленого туризму	159
Марценюк В.В. Маркетинговий інструментарій у формуванні туристичної конкурентоспроможності сільських територій	162
Никитюк Д.В., Красовский К.К., Сидорович А.А. Обследование туристской избирательности мест отдыха жителями г. Бреста	165
Сидорук С.В. Маркетингове забезпечення розвитку готельних послуг в регіоні	167
Секція 4. Проектування та організація атракцій у сільському зеленому та екологічному туризмі.	170
Машта Н.О. Особливості організації велосипедних мандрівок на території Надслучанського регіонального ландшафтного парку	170
Остапчук С.М., Прокопчук А.В. Проектування екологічних стежок за даними дистанційного зондування землі	173
Шершун М.Х., Микитин Т.М. Теоретико-методологічні основи проектування екологічних стежок у регіональних ландшафтних парках	176
Шпеник Т.К. Деякі питання організації атракцій у сільському зеленому туризмі	178
Секція 5. Сучасні технології підготовки фахівців у сфері туристичної діяльності.	181
Димченко Н.С. Професійна підготовка майбутніх менеджерів туризму	181
Кальна-Дубінюк Т.П., Пугач Н.А., Бас О.І. Підготовка фахівців у сфері сільського туризму із застосуванням електронного дорадництва е-дорада	183
Фастовець О.О. Актуальні форми підготовки фахівців для сфери сільського та екологічного туризму	185

ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Сяська О.В., к.е.н., доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

Зелений туризм – сучасний вид відпочинку, який останнім часом набирає пріоритетності, стає популярним і доступним для всіх верств населення, тому його проблеми та перспективи розвитку представляють інтерес для науковців.

1. Обґрунтованість розвитку зеленого туризму в Рівненській області.

Рівненська область – мальовнича в природному відношенні частина України. Тут розміщені приємні для очей спостерігача природні ландшафти: затишні, незаймані промисловою цивілізацією куточки; красиві водойми; річки, обрамлені чарівними природними берегами; казкові лісові масиви; свіжі, зелені долини, прекрасні шовковисті галявини; невеликі пагорби. Одним словом, куди не глянь, – усюди зелена, що радує око, краса.

2. Можливості розвитку зеленого туризму в Рівненській області.

Наявність великої кількості сіл, хуторів, окремих поселень, що знаходяться в мальовничому, природному і красивому обрамленні, домашнє господарство, присутність в побуті багатьох, не забутих народних пристосувань, наявність в хазяйстві худоби, ведення польових, присадибних сільськогосподарських робіт, наявність в садах плодкових дерев і т.д. створюють сприятливі умови для розвитку зеленого туризму.

3. Пріоритетність розвитку зеленого туризму в Рівненській області на базі розвинених сільськогосподарських комплексів. В агропромисловому комплексі Рівненської області функціонує 753 сільськогосподарських підприємств, в тому числі 493 фермерських господарств, 115 – господарських товариств, 83 – приватних підприємств, 42 – виробничих кооперативів, 5 – державних підприємств, 180,5 тис. – особистих селянських господарств [1]. Серед них є розвинені із сучасною інфраструктурою сільськогосподарські комплекси: ЗАТ «Агропромислова корпорація «Зоря»», Агрофірма «Крупець», селянське фермерське господарство «Нива» (с. Моквин), приватне сільськогосподарське підприємство «Оріана» (с. Обарів); колективне сільськогосподарське підприємство «Межирицьке», сільськогосподарський виробничий кооператив «Маяк» (с. Головин), фермерське господарство «Шанс» (с. Кам'янка) [2] та ін., на базі яких можна організувати зелений відпочинок туристів, забезпечивши їх житлом та надавши можливості харчування, гігієни і спостережень за сільськогосподарським виробництвом. Необхідно організувати ознайомчі екскурсії в розвинені сільськогосподарські комплекси: на ферми, садові, овочеві сільськогосподарські підприємства. Також можна дозволити бажаним брати участь у виробничих процесах, що дозволить отримати масу позитивних вражень дорослим і дітям, а сам процес матиме непомітний, але сильний виховний вплив на підростаюче покоління.

4. Залучення до зеленого туризму освітніх закладів Рівненської області на базі розвинених сільськогосподарських комплексів. У Рівненській області багато середніх і початкових шкіл, інтернатів, дитячих будинків, професійних училищ, коледжів, університетів. Усі навчальні заклади Рівненщини слід залучити до зеленого туризму, благотворний вплив якого на підростаюче і молоде покоління не викликає сумнівів. Для цього в кожній районній державній адміністрації повинні бути менеджери з організації і проведення зеленого туризму для учнів і студентів освітніх та виховних установ. Особливу увагу слід приділити виховним закладам: дитячим виправним колоніям, дитячим будинкам, інтернатам. Спілкування з істинними, природними цінностями будуть благотворно впливати на вихованців і поступово, природно їх виправляти, виліковувати, загоювати душевні травми дітей.

5. Розвиток зеленого туризму в Рівненській області на базі скромних особистих селянських господарств. У Рівненській області багато особистих господарств, які, демонструючи народність побуту і сільськогосподарської праці, не в змозі самостійно організувати спальні місця, душ і туалет в своїх будинках для відпочиваючих. Але бажання охопити ці господарства зеленим туризмом, долучити відпочиваючих до істинних, народних прийомів і методів господарювання та побуту, яким притаманна чарівна споконвічна народна щирість, підказує нам такі пропозиції з організації зеленого туризму в цих господарствах:

- по-перше, кожному селу необхідно мати молодого фахівця-менеджера, який міг би займатися організаційними питаннями;

- по-друге, потрібно в даному населеному пункті або поблизу його, в межах пішої прогулянки, мати готельний комплекс, де відпочиваючі могли б спати, їсти та користуватися необхідними гігієнічними приміщеннями (душ, туалет).

6. Організація зеленого туризму в Рівненській області на базі скромних, особистих селянських господарств. Менеджерам, які займатимуться питаннями організації зеленого туризму, рекомендується:

1. Вивчити своє селище з точки зору історії, традицій, видів сільськогосподарських робіт, худоби, можливості збору в лісі грибів, ягід, можливості відпочинку біля водойм, риболовлі (при наявності), намітити ті особисті господарства, в які, за згодою їх власників, можна було б запросити відпочиваючих на екскурсії (власники отримують за це плату), спланувати маршрути пересування туристів і програму відпочинку на кожен день.

2. Створити рекламу, в якій необхідно розмістити інформацію про: історичні та культурні цінності, ландшафт, водойми, види особистих господарств, маршрути пересування, ціну послуг.

3. Скликати організаційні збори для місцевих жителів, бажаючих прийняти участь в організації та проведенні зеленого туризму. Домовитися, розставити акценти.

7. Організація зеленого туризму для всіх верств населення Рівненської області. Необхідно продумати організацію зеленого туризму для всіх верств

населення. Якщо раніше можливість відпочивати в сільській місцевості мали, в основному, власники дач (наукова, промислова, культурна, торгова інтелігенція), то сьогодні зелений туризм дає можливість такий вид відпочинку зробити доступним для всіх верств населення. Необхідно (по можливості) в кожному сільському населеному пункті побудувати сільські готелі з необхідним набором зручностей та послуг (душ, туалет, кухня) і скромними тарифами.

Висновки. 1. За даними Рівненської обласної державної адміністрації 66 приватних садиб Рівненщини [3] пропонують всім бажаючим сільський відпочинок.

2. Оскільки за адміністративно-територіальним поділом область включає 16 районів, 4 міста обласного (Рівне, Дубно, Кузнецовськ, Острог) та 7 – районного значення, 16 селищ міського типу, 1000 сільських населених пунктів [4, с. 10], тому буде потрібна певна кількість менеджерів з організації зеленого туризму, підготовку яких може здійснювати Рівненський державний гуманітарний університет.

3. На нашу думку, до складу селищних рад з часом будуть входити не тільки голови, агрономи, зоотехніки, але і менеджери з організації зеленого туризму.

Список використаних джерел

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/node/21256>.

2. Зручний каталог підприємств України, згрупований по областям та видам діяльності / Агропром [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Режим доступу: <http://yellow.com.ua/rList.aspx?a=19&r=1017>.

3. Рівненська обласна державна адміністрація [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.rv.gov.ua/sitenew/main/ua/492.htm>.

4. Стратегія розвитку Рівненської області на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – 149 с. Режим доступу: <http://www.rv.gov.ua/sitenew/data/upload/photo/8/strategiya.pdf>.

Наукове видання

Перспективи розвитку сільського
та екологічного туризму в Україні

Збірник тез

I Міжнародної науково-практичної конференції

*Переклади і передруки дозволяються
лише за згодою авторів*

Громадська організація
„Рівненський центр маркетингових досліджень”

Відповідальний за випуск
Микитин Тарас Миронович

Формат 60x84 ¹/₁₆.
Папір офсет.
Гарнітура Times.
Друк офсет.
Ум. друк. арк. 11,15.
Наклад 500 прим.

Видавець Олег Зень
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія РВ №26 від 6 квітня 2004 р.
вул.Кн.Романа, 9/24, м.Рівне, 33022;
0362-24-45-09; 068-0250-674;
olegzen@ukr.net

Видруковано: ФОП Лецкалюк Ю.О.
вул.В.Чорновола, 17, м.Рівне
33028; тел. 0362-26-76-05.